

Sygn. akt VII U 187/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st. sekr. sądowy Alina Bastuba

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2014 r. w Gdańsku

sprawy M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 30 grudnia 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonej M. C. prawo do emerytury od 1 listopada 2013r.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VII U 187/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., działając na podstawie przepisu 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U .2013, 1440 j.t.) odmówił M. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w oparciu o ustalenie, iż na dzień 01 stycznia 1999 r. nie udowodniła ona wymaganego przez prawo 15 – letniego stażu pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany nie uwzględnił ubezpieczonej okresu pracy od 18 listopada 1975 roku do 09 sierpnia 1982 roku oraz od 02 stycznia 1984 roku do 30 czerwca 1996 roku z wyłączeniem urlopów bezpłatnych z tytułu zatrudnienia w fabryce (...) uwagi na fakt, iż w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach pracodawca nie określił charakteru pracy ściśle według wykazu , działu i pozycji rozporządzenia rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 roku oraz nie określił ściśle stanowiska pracy, które wymienione jest w odpowiednim wykazie, dziale, pozycji i punkcie zarządzenia resortowego lub uchwały.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona, wskazując nazwiska świadków, którzy poświadczą, iż w trakcie zatrudnienia w Fabryce (...) skarżąca świadczyła pracę w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. C. , urodzona dnia (...), w dniu 26 listopada 2013 roku złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ponowny wniosek o emeryturę.

W chwili złożenia wniosku ubezpieczona nie była członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz pozostawała nadal w stosunku pracy.

Ubezpieczona we wcześniejszym okresie ubiegała się już o przyznanie przedmiotowego świadczenia. Wówczas, mocą decyzji z dnia 28 października 2013 roku pozwany odmówił skarżącej prawa do emerytury, gdyż w ocenie pozwanego ubezpieczona nie udowodniła 15- lat pracy w szczególnych warunkach.

Okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe : ponowny wniosek o przyznanie emerytury z dnia 26 listopada 2013 roku – k. 16, wniosek z dnia 14 października 2013 roku. – k. 1-4, decyzja pozwanego z dnia 28 października 2013 roku – k. 15

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczona udowodniła 23 lata, 2 miesiące i 20 dni i okresów składkowych i nieskładkowych. W ocenie pozwanego skarżąca nie posiada stażu pracy w warunkach szczególnych- jednakże postępowanie sądowe wykazało, iż legitymuje się 15- letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją z dnia 30 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił M. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

dowód : akta rentowe : , decyzja pozwanego z dnia 30 grudnia 2013 r. – k. 34

W okresie od dnia 08 listopada 1975 roku do 09 sierpnia 1982 roku oraz od 02 stycznia 1984 roku do 30 czerwca 1996 roku ubezpieczona była zatrudniona w Fabryce (...) Spółka z o.o. w S.. W okresie od 10 sierpnia 1982 roku do 01 stycznia 1984 roku skarżąca przebywała na urlopie bezpłatnym.

Podczas zatrudnienia we wskazanych powyżej okresach w Fabryce (...) wnioskodawczyni świadczyła pracę w pełnym wymiarze czasu na Oddziale 413, na którym przygotowywano poszczególne elementy obuwia, z wyjątkiem gum na spody obuwia. W związku z powyższym na Oddziale 413 m. in. siekano wierzchy obuwia, podszewki, kożuchy, wyłożenia, bezpieczniki. Wnioskodawczyni świadczyła pracę na hali produkcyjnej, na której z uwagi na obecność maszyn do ścieniania elementów obuwia było bardzo duże zapylenie.

Przez cały okres zatrudnienia we w/w przedsiębiorstwie skarżąca wykonywała taką samą pracę tj. zajmowała się siekaniem wierzchów obuwia, siekaniem podszewki, wyłożenia butów . Do obowiązków wnioskodawczyni należało zatem wycinanie wierzchów z różnych materiałów tzn. np. ze skór, które miały wykończenie chromowo- roślinne, kożuchów czy tekstyliów. Ponadto z odpadów skóry ubezpieczona wycinała wyłożenia do środków obuwia oraz podeszwy.

Przez pewien okres zatrudnienia pracodawca wypłacał skarżącej dodatek do wynagrodzenia – tzw. szkodliwe.

Pracownikiem Fabryki (...) od 01 kwietnia 1970 roku do 31 stycznia 2000 roku była także T. N., która do 1980 roku zajmowała stanowisko robotnika magazynowego, w następnym okresie świadczyła pracę przy siekaniu materiałów na elementy obuwia, tzn. wykonywała tożsame czynności i zadania co ubezpieczona. Pozwany uwzględnił T. N. okres pracy w Fabryce (...) do stażu pracy w szczególnych warunkach w związku z powyższym uzyskała ona prawo do emerytury w obniżonym wieku.

W Fabryce (...) pracowała również H. N., która od 21 lipca 1970 roku do czerwca 1996 roku świadczyła pracę w charakterze przygotowawcza. Do jej obowiązków należało odbieranie materiału od siekaczy i przygotowywanie go na szwalnie.

dowód: : akta rentowe : świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach – k. 18 i k. 8, świadectwo pracy z dnia 29.06.1996 r. – k. 17, umowa o odbycie wstępnego stażu – k. 20, dokumenty płacowe 21-28

dowód: akta sprawy : zeznania ubezpieczonej – k.21 w zw. z k. – 19-20, zeznania świadka T. N. – k. 20-21, zeznania świadka H. N. – k. 21, akta osobowe ubezpieczonej – k. 15,

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy w tym w aktach osobowych wnioskodawcy oraz w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu emerytalnego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków: T. N. oraz H. N., tym bardziej, że korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami ubezpieczonej, które Sąd uznał za przekonujące. W szczególności podkreślenia wymaga, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w tym zeznania ubezpieczonej i zawnioskowanych świadków wzajemnie się uzupełniają, stworzyły spójną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącej M. C. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonej do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawczyni legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U .2013, 1440 j.t .), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

1)legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej : 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VII(prace w przemyśle lekkim) pod poz. 12 wymienione są prace przy produkcji spodów obuwniczych ze skóry, gumy i tworzyw sztucznych oraz klejenie i powlekanie tkanin obuwniczych

Z uwagi na ogólnikowe o określonych w dziale VII , koniecznym jest posiłkowe odwołanie się do stanowisk wymienionych w załączniku Nr 1 do Zarządzenia Nr 19 Ministra. Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 06 sierpnia 1983 roku (Dz. U. MG 1983.1.2) zawierającym szczegółowy wykaz stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, gdzie w dziale VII (prace w przemyśle lekkim) pod poz. 12 w pkt 7 wymienione jest stanowisko obuwnik - wykrawacz (przy wykrawaniu elementów obuwia oraz przy wykrawaniu wielowarstwowym tekstyliu)

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczona w dniu 04 października 2013 roku osiągnęła 60 rok życia, udokumentowała okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 20 lat oraz nie pozostaje członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres zatrudnienia wnioskodawczyni od 18listopada 1975 roku do 09 sierpnia 1982 roku oraz od 02 stycznia 1984 roku do 30 czerwca 1996 roku z tytułu zatrudnienia w fabryce (...) uwagi na fakt, iż w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach pracodawca nie określił charakteru pracy ściśle według wykazu , działu i pozycji rozporządzenia rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 roku oraz nie określił ściśle stanowiska pracy, które wymienione jest w odpowiednim wykazie, dziale, pozycji i punkcie zarządzenia resortowego lub uchwały.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonej pracy w szczególnych warunkach polegającej na przy wykrawaniu elementów obuwia oraz przy wykrawaniu wielowarstwowym tekstyliu znajduje potwierdzenie w

zebranych w sprawie materiale dowodowym – w szczególności w świadectwie pracy w warunkach szczególnych, a także w pozostałych dokumentach znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawczynie oraz w aktach organu rentowego.

Niewątpliwie faktyczny rodzaj pracy ubezpieczonej został potwierdzony zeznaniami świadków – współpracowników ubezpieczonej ze spornych okresów zatrudnienia – który zgodnie podali, iż wnioskodawczynie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace przy skrajaniu elementów obuwia. Należy wskazać, iż świadkowie T. N. oraz H. N. stanowią dla Sądu wiarygodne osobowe źródła dowodowe, ponieważ pracowały w Fabryce (...) w okresach pokrywających się z zatrudnieniem ubezpieczonej. W związku z powyższym należało uznać, iż w/w świadkowie posiadają dokładną wiedzę na temat tego, czym w czasie pracy zajmowała się wnioskodawczynie.

Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy pozostaje fakt, iż w trakcie zatrudnienia w Fabryce (...) świadek T. N. wykonywała tożsamą pracę co wnioskodawczynie, a powyższy okres został uwzględniony przez pozwanego przy obliczaniu stażu pracy w szczególnych warunkach. Tym samym T. N. uzyskała prawo do emerytury w obniżonym wieku. W związku z powyższym Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykazał się niekonsekwencją bowiem w sposób niezrozumiały dla Sądu różnicuje sytuację osób których praca w istocie polegała na tym samym.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawczynie w okresie zatrudnienia od 08 listopada 1975 roku do 09 sierpnia 1982 roku oraz od 02 stycznia 1984 roku do 30 czerwca 1996 roku w Fabryce (...) Spółka z o.o. w S. wykonywała prace polegająca na produkcji spodów obuwniczych ze skóry, gumy i tworzyw sztucznych oraz klejeniu i powlekaniu tkanin obuwniczych (uszczegółowione w powołanym wyżej załączniku Nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego), wobec tego była zatrudniona na stanowisku, o którym mowa w dziale VII, pod poz. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Uwzględnienie bowiem spornego okresu wskazuje, iż staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych jest dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania wnioskodawczynie świadczenia emerytalnego w wieku obniżonym.

Ubezpieczona spełniła więc wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ na dzień złożenia wniosku osiągnęła 55 rok życia, udokumentowała okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 20 lat, nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a także spełniła przesłankę co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał ubezpieczonej M. C. prawo do emerytury począwszy od 01 listopada 2013 roku (tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym skarżąca złożyła ponowny wniosek o przyznanie przedmiotowego świadczenia) .

SSO Elżbieta Zabrocka